

جایگاه اصل حاکمیت در حقوق بین الملل محیط زیست

ابزاری جهت حفاظت از منابع طبیعی

سید عباس پورهاشمی، عضو هیأت علمی و مدیر گروه دکتری رشته حقوق محیط زیست،

دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

Email: Ahashemy@yahoo.com

بهاره ارغند، محمدعلی رضایی آهنگران، علی فقیه حبیبی

Email: bahareh_arghand@yahoo.com, Mohamadali_rezaee@yahoo.com,

faghihhabibi@yahoo.com

چکیده

حاکمیت یکی از اصول پایه‌ای حفاظت محیط زیست می‌باشد که ریشه در عرف دارد. در حقوق بین الملل محیط زیست از مهم ترین منابع الزام آور و غیر الزام آور اصل حاکمیت، رأی ۱۹۴۷ تریل اسملتر و اصل ۲۱ بیانیه استکهلم ۱۹۷۲ است که بر اساس آنها دولت‌ها نباید از سرزمین خود به گونه‌ای استفاده کنند که موجب ضرر و زیان به دیگر سرزمینها شوند. نقطه عطف اصل حاکمیت (اصل ۲۱ استکهلم) با کمی تغییر در اصل ۲ ریو-۱۹۹۲ آمده که دولت‌ها به موازات بهره‌مندی از آزادی در استفاده از سرزمین، تکالیفی نیز بر عهده دارند که می‌تواند محدودیت‌هایی را برای آنها ایجاد نماید. در این مقاله تلاش شده است ضمن بررسی مبانی و جایگاه حقوقی اصل حاکمیت در حقوق بین الملل، تحول مفهومی آن از حاکمیت مطلقه دولت‌ها به اصل استفاده منطقی و معقولانه از سرزمین ترسیم گردد.

کلمات کلیدی

حاکمیت، محیط زیست، اصول حقوق بین الملل محیط زیست